

Пролог

Після розмови із сином Вероніка довго не могла заснути. Більше говорив Микита, а вона мовчала, наче набрала в рота води, яку не можна було розплескати. Вероніка відчувала, що син цього разу не бреше — його голос був надто схвильований. Було зрозуміло, що Микита довго готувався до цієї розмови. Це відчувалося з того, як часом тремтів його голос, як сумбурно він говорив і часто затинався.

Вона вже забула, коли Микита говорив щиро, без брехні, але зараз їй здалося, що син уперше за довгий останній час говорив правду. Вероніка давно не чула синового голосу. У глибині душі вона чекала від нього дзвінка, не бажаючи зізнатися в цьому самій собі. Чекала навіть тоді, коли в той фатальний день сказала, що він для неї помер.

Це були не слова, кинуті спересердя, а усвідомлене, зважене, на її думку, єдине правильне рішення. Вона змогла викреслити сина зі свого життя і спалила за собою всі мости, не залишивши навіть хисткого містка, щоб коли-небудь повернутися назад. Вероніці довелося налагодити абсолютно нове життя, де не було ні рідних, ні близьких їй людей. Вона почала все з чистого аркуша, на якому не було ні брехні, ні зради, ні помилок. Останні місяці вона намагалася заново навчитися жити в гармонії зі світом. Іноді їй здавалося, що така співдружність можлива, ще трохи — і вона знайде душевний спокій, навіть незважаючи на те, що в найпотаємнішому світлому куточку її серця залишалося місце для сина. Кожен прожитий день ніс із її душі щось із минулого життя, залишаючи порожнечу для наповнення новими враженнями, знайомствами, подіями.

Часом її охоплював відчай, і тоді Вероніці здавалося, що вона змогла відірвати від себе минуле разом із частиною душі й тіла, залишивши в серці незагойну рану, до якої нікому прикласти живильний бальзам. У такі хвилини вона вважала, що майбутнього в неї вже немає. Вероніка зуміла піти від минулого, жила теперішнім, до болю в очах намагаючись побачити в п'ятмі сірих буднів бодай тьмянний маячок майбутнього, — але нічого не виходило.

Колись Вероніка сказала Микиті: «Запам'ятай: відтепер і назавжди в тебе немає матері, а в мене немає сина». Микита був шокований такою заявою. Він стояв кілька хвилин закам'янілий, немов його оглушили обухом по голові. Микита не вірив своїм вухам. Як могла таке сказати його мати?! Його добра, турботлива мама, яка завжди була йому найближчою людиною? «Мамо, ти хоч розумієш, що ти зараз сказала? Усвідомлюєш, що кажеш?» — запитав Микита слабким голосом. «Тобі не вчулося, — твердо, чітко вимовила вона кожне слово. — Від сьогодні в мене немає сина. Я не зійшла з глузду, не сподівайся. Я несу повну відповідальність за кожне сказане слово». «Що ж ти скажеш знайомим, коли запитують про мене?» — з легкою іронією уточнив Микита, усе ще сподіваючись, що така заява вискочила в матері мимоволі. «Я буду говорити всім, що мій син помер, — сказала Вероніка, і при цьому її голос не здригнувся, вона не відвела погляду від сина. — Тобі допомогти зібрати речі чи ти сам?» «Сам! Сам! Сам! Я все зроблю сам! — закричав Микита. — А ти не пошкодуєш, що виставила за двері єдиного сина?!» «Як мати такого сина, — Вероніка зробила наголос на слові «такого», — так краще вже ніякого не мати. І не думай, що в мене не вистачить сил вимовляти слова про твою смерть. Немає страшніших слів для будь-якої матері, але, повір мені, я буду так говорити, тому що ти все одно скоро помреш. Сам прекрасно знаєш, що такі, як ти, помирають молодими. Наркоман — це мрець».

Учора дзвонив Микита. Вероніку накрила хвиля спогадів, і вона не заснула до ранку. Через них не могла думати про те,

як їй бути далі. У голову нав'язливою спасівською мухою лізли спомини від того моменту, коли вона дізналася, що чекає дитину, до того фатального дня, коли назавжди зреклася сина. Усе в пам'яті змішалось в один заплутаний клубок спогадів, який називається життям...

Досі Вероніка вважала, що помилки роблять у молодості, щоб потім, уже в зрілому віці, не мають на них права. Усі люди помиляються, і не лише молоді — це Вероніка зрозуміла тільки зараз, коли проаналізувала все своє прожите життя. А ті, хто не помилялися, нічого не досягли, бо вони по життю пасивні й байдужі.

Вероніка напружила пам'ять. Згадала. «Фатальну помилку без фатального кроку не виправиш», — так сказав невідомий їй Веселін Георгієв. Вона наробила багато помилок. Але, помиляючись, люди набираються досвіду. А як же життя? Воно занадто коротке, щоб робити купу помилок, а потім їх виправляти, і все для того, щоб знову схибити. Щоб зрозуміти помилку, треба повернутися до її витоків, знайти істину, тому що наступна може стати фатальною. Не всі знаходять у собі мужність звинуватити себе в скоєному, щоб мати силу волі виправити помилку. Але й видатний полководець бачить свою провину тільки після того, як бій уже програно. Зараз Вероніка зізналася собі, що вона багато разів помилялася. І не вона одна... Але йдеться про життя її сина. І перш ніж прийняти рішення, їй треба добре все зважити. Саме зараз вона не мала права схибити ще раз...

Коли за вікном почало сіріти, а сутінки тихо розповзалися по кутах кімнати, Вероніка забулася в тривожному, неспокійному сні...

Вона прокинулася, коли грайливий яскравий сонячний промінчик на мить зупинився на обличчі, потрапив на заплющені повіки. Вероніка розплющила очі й примружилася, вдивляючись у настінний годинник. Була рівно восьма ранку. За звичкою Вероніка швидко схопилася з ліжка, поправила ковдру, яка збилася набік, накинула халатик і почалапала босоніж на кухню. Думки про важкий день лещатами стиснули голову,

кольнули голкою в серце. Вона механічно натиснула кнопку електрочайника, важко сіла на стілець.

Вероніці потрібно було прийняти важливе рішення. Її, як вона вважала, минуле не дало їй спокій, воно нагадало про себе дзвінком від Микити. Колись вона дала собі слово ніколи не подати йому руку допомоги, хай би що трапилося. Зараз її син був у біді, і Вероніка не сумнівалася, що цього разу Микита говорив правду. Від її рішення залежить його, її сина, життя, життя того, хто зрадив її надії, хто плюнув у душу матері й розтоптав усі материнські почуття. Вероніка розуміла, що ніхто їй не допоможе прийняти правильне рішення, вона повинна сама все вирішити і не зробити ще одну помилку. Раптом їй блискавично прийшла в голову думка: «Щоб прийняти правильне рішення, треба бути там, де вперше помилилася». Можливо, усе почалося в 1990 році?..

Частина перша

Розділ I

1990 рік

— Донечко, може, годі спати? — Вероніка крізь сон почула лагідний голос матері. — Уже сонце скоро сяде, а ти все не прокидаєшся.

— Матусю, але ж я вранці додому прийшла. — Дівчина відірвалася від приємних спогадів про випускний шкільний вечір, але не мала сил розплющити очі.

— Не можна спати на заході сонця, — сказала мати, кинувши на дочку погляд, сповнений любові й ніжності, — голова болітиме.

— Ой, мамо! — незлостиво дорікнула Вероніка. — Ти все зі своїми забобонами! Краще б привітала свою улюблену єдину доньку з успішним закінченням школи.

— А я й хотіла, але тебе не добудишся.

— Справді?! — Вероніка жваво підвелася, сіла на ліжку, обхопила коліна руками. — Я готова!

— Тримай. — Жінка простягнула на долоні сережки.

— Срібні?! Справжнє срібло?! — Вероніка підстрибнула на ліжку від радості. — Мамо, оце так! Яка краса!

Дівчина відкинула вбік ковдру, підбігла до дзеркала на шафі. Швидким умілим рухом вдягла сережки, покрутила